

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nux, Augenthaler & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelk, Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 20.

Brașov, Vineri 26 Ianuarie (8 Februarie).

1901.

Situația în România.

S'a vorbit mult zilele acestea de-o crasă ministerială în România, ba se lățise de cătră unele țiare din Bucuresci și din străinătate, chiar scirea, că cabinetul Carp a hotărât să demisioneze. Adevărul a fost, cum am arătat și noi la rândul nostru, că prim-ministru și ministru de finance Carp a declarat prealabil, că de cum-va Camera nu va primi proiectele sale de nouă impozite, se va retrage.

De trei zile însă situațiunea s'a schimbat într'un atât, că s'a apropiat momentul, care va decide asupra cestiunei, dela care, după declarațiile d-lui Carp, atârnă rămânerea sa la putere.

Scim, că s'a ales comitetul delegațiilor diferitelor secțiuni ale Camerei, care avea misiunea de a se înțelege cu guvernul privitor la noile impozite. D-l Carp s'a învoit a intra în discuțiune cu comitetul delegațiilor, dér a declarat în același timp, că nu admite ca să se atace sistemul său de dări, este însă gata de-a primi modificări în proiectele sale până la marginea extremă posibilă.

Pe basa acesta însă nu s'a putut stabili de-ocamdată o înțelegere între comitetul delegațiilor și guvern și se asigură, că din cauza acesta s'a și conchemat alaltăeri consiliul de miniștri sub președința Regelui. Ce se va fi decis în acest consiliu nu se scie încă până acuma. Se scie numai, că proiectele d-lui Carp întâmpină opozițiune chiar în sinul majorității și că cauzele ei încă nu sunt delăturate.

Deja la întrunirea majorităților de Vinerea trecută s'a manifestat acest curent opus, în parte, planului financiar al d-lui Carp. Acesta, precum scim, a declarat că cu toate economiile suma cheltuelilor preliminate în budget nu se pôte stabili mai jos de 227 milioane, pe când aderenții guvernului trecut conservator sunt de părere contrară și mai cred, că prin reducerea cheltuelilor budgetare, făcându-se economii încă de vre-o câteva milioane, se va dobândi să nu mai fiă de lipsă a reurge la urcarea dărilor directe în estensiunea propusă de d-l Carp.

Acestei păreri a dat expresiune la întrunirea amintită conservatore fostul ministru de finance, d-l Tache Ionescu, propunând în deosebi să se facă o economie de două milioane prin reducerea salariilor funcționarilor cu 8% în loc de 5%; mai de parte propunând o altă reducere a deficitului prin modul de executare a impositului mobilier, pe care o calculă cu două milioane, așa că printr'asta deficitul stabilit de d-l Carp cu 7 milioane, să fiă redus la 2 milioane, care sumă s'ar puté ușor acoperi prin aruncuri asupra dărilor indirecte, pe cari contribuabili abia le-ar simți. D-l T. Ionescu recunoșce necesitatea reformei proiectate a dărilor directe, dér crede, că acesta se va puté executa numai după ame-

liorarea raporturilor economice ale țării.

Ceea ce a dat o și mai mare importanță acestor vederi din sinul majorității, opuse vederilor d-lui Carp, a fost împrejurarea, că șeful partidului conservator, d-l Cantacuzino, s'a alăturat la propunerile divergente ale d-lui T. Ionescu. Acesta a și fost cauza, că s'a vorbit îndată de izbucnirea crizei ministeriale.

Țiarul conservator „Epoca“ dicea în numărul său de alaltăeri, că în cercurile majorității se crede încă în posibilitatea restabilirii unei înțelegeri între comitetul delegațiilor Camerei și guvern. Negreșit că consiliul de miniștri ținut Marța trecută se va fi ocupat cu de-amăruntul de modalitățile restabilirii înțelegerii în sinul majorității cu privire la noile impozite.

Dacă însă nu ar succede nicădecum de a delătura divergențele între grupurile majorității, atunci retragerea d-lui Carp va fi neînălăturabilă și dimpreună cu densusul va trebui să se retragă și întreg cabinetul, chiar și în cazul când afirmarea „Epocei“, că toți miniștri s'au declarat solidari cu d-l Carp, nu ar fi pe deplin întemeiată.

Atunci ar urma ca actualul guvern să fiă înlocuit de-un guvern luat din grupul opozant al majorității, său de-un guvern liberal. Deocamdată rămâne să vedem, care va fi rezultatul definitiv al demersurilor făcute pentru împăciuire.

Ministrii unguresci în Viena. Ministru-președinte Coloman Szell a plecat alaltăeri după amiazi la Viena însoțit de ministru de comerț Hegedűs și de ministru de justiție Ploss „Pesti Napló“ dice, că în cercurile politice din Budapesta se așteptă cu cea mai mare încordare reintorcerea lui Szell dela Viena, de ore-ce se crede, că el a avut consultații importante cu membrii cabinetului austriac în cestiunea afacerilor comune. Szell sosesce numai ađi Joi dela Viena, din care cauză s'a și amân timer consiliul de miniștri ungar, ce era convocat pe ziua de ieri.

Pasivitatea Sârbilor. Foile naționale sârbesci „Zastava“ și „Branik“ provocă pe alegătorii sârbi din cercul electoral al Titelului să nu ia parte la noua alegere, decă să rămână în pasivitate. Cercul electoral al Titelului a rămas vacant în urma numirii fostului deputat ca fișpan. Acesta este tot-odată și o desmintire a scirii lansate de foile unguresci, că Sârbii ar fi intrat în activitate candidând pentru amintit cerc electoral pe un naționalist sârb.

România și Bulgaria.

Luând notiță de declarațiunile leale, ce le face țiarul bulgar oficios „Swet“ privitor la restabilirea raporturilor tradiționale de amiciție cu România, organul guvernului român „Conservatorul“ scrie următoarele:

N'avem nimic de observat în contra acestor declarațiuni ale țiarului oficios bulgar, pe cari le oredem isvorite din dorința sinceră de a restabili relațiunile tradi-

ționale de prietenii și de bună vecinătate, cari existau între ambele țări.

Din partea noastră nu s'a făcut nimic pentru a turbura aceste relațiuni, atitudinea României față de Bulgaria nu s'a depărtat un singur moment de lealitate și buna prietenie, cari trebuiau să existe între două țări vecine, al căror interes este de a trăi în bunăînțelegere.

Dér nu tot așa a fost purtarea Bulgarilor. Negreșit, că nu facem nici astăzi, precum n'am făcut nici-odată pe stat, nici pe întregul popor bulgăresc răspunător de nisce uneltiri criminale, îndreptate în contra unor Români atât în Bulgaria, cât și pe teritoriul nostru.

Am luat toate măsurile, cari ni-se impuneau pentru înfrânarea acestor apucături sâlbatică, justiția și a îndeplinit datoria în conștiință și fără patimă, cercetând de aproape și urmărind pas cu pas toate firele acestor uneltiri. S'au descoperit fapte, cari denotă, oă în Bulgaria există o asociațiune, care nu-și dă măcar ostentela de a lucra în secret prin toate mijlocele, chiar cele mai reprobabile și criminale, într'un scop revoluționar contrar tratatelor existente. S'a constatat, oă toate crimele, comise de agenții acestei asociațiuni, erau în legătură cu decisiuni luate în sinul comitetului central al asociațiuni, sub ochii autorităților constituite, cari nu au făcut nimic pentru a împiedeca esecutarea lor. Atât făptuitorii crimelor comise pe teritoriul nostru, cât și complicii lor, cari nu s'au prezentat în fața justiției, și-au primit pedepșa meritată. Voluminosul dosar al întregii afaceri a fost comunicat oficial guvernului bulgar de cât-va timp. Guvernanti din Sofia au putut să se convingă, că modul cum am procedat noi, a fost din cele mai corecte. Nu tot așa a fost atitudinea predecesorilor lor și vedem cu plăcere oă, prin declarațiunile țiarului „Swet“, se recunoșce implicit acest adevăr.

Nasce acum întrebarea:

Cei din Sofia vor urma ore calea cea bună, pe care pare oă au apucat-o?

Cele apărute în țiarul oficios al guvernului, sunt e'e ore rezultatul unei modificări radicale în vederile cercurilor conducătoare?

Dacă este așa, nu putem decât să primim cu o vie satisfacțiune această revenire la o apreciere corectă a lucrurilor.

Dér nu e destul atât pentru a restabili în mod stătător vechile relațiuni de prietenie între ambele țări.

Cele propuse de „Swet“ constituiesc un simptom favorabil în privința curentului, ce domnesce încercurile guvernante din Sofia; admitem chiar, că ele arată intențiuni bune Dér în fața celor petrecute, în fața toleranței neînțelese, pe care a arătat-o fostul guvern cătră comitetul revoluționar și a uneltirilor lui criminale, suntem în drept a fi cam sceptici și trebuie să așteptăm, ca să se producă fapte, cari să întărescă declarațiunile apărute în țiarul oficios al guvernului bulgar, dându-le o sancțiune orecare.

Nimeni nu doresce mai mult decât noi aplanarea incidentului, care s'a ivit între ambele țări: dér această aplanare nu se pôte face în mod satisfăcător decăt atunci, când va dispărea cauza principală, care a produs conflictul.

Din Austria.

Alaltăeri „Reichsrath“-ul a ținut a doua ședință. După cum am semnalat eri, și în ședința acesta s'au produs scene turbulente între radicalii cehi și radicalii germani.

Camera seniorilor încă a ținut ședință. Ea a ales o comisiune de 21 membrii, care să elaboreze răspunsul camerei la mesagiul.

Uniunea creștinilor-sociali a ținut Marți o conferență. S'a desbătut adresa ma-

rilor proprietari, în care se recomandă, ca partidele germane să se sfătuescă împreună asupra cestiunei limbei mijlocitoare, adecă a limbei de stat germane, și să ia poziția în cestiunea alegerii președintelui camerei. Partida a decis, ca în răspunsul ei să accentueze, că uniunea creștinilor-sociali, ca și până acum, va adera la comuniunea germană și va participa la toate ședințele ei. O asemenea adresă a decis se înainteze partidei germane progresiste. A mai decis tot-odată să nu provoce o discusiune asupra adresei, oi să între imediat în desbaterea proiectelor economice și să invite și pe celelalte partide germane a cere acesta.

*

„Senatul naționalităților“. — Deputatul *Bejko* a înaintat, în numele „partidelor populare polone“, o propunere tuturor șefilor de partide, după care toate cestiunile controversate de naționalitate să fiă rezolvate de un „senat al naționalităților“ separat. Acest senat ar fi să se alegă din partea tuturor popórelor Austriei prin votare secretă și directă. Senatul să aibă 100 membrii, cari s'ar împărți proporțional numărului fiecărei naționalități. Membrii acestui senat să se bucure de toate drepturile și privilegiile deputațiilor din parlament. Dacă „senatul naționalităților“ n'ar rezolva cestiunile de naționalitate în timp de un an, să se alegă un nou senat și numai decă acesta n'ar coresponde chemării sale în timp de un an, atunci ceroul său de influență să trecă érași asupra „Reichsrath“-ului. Poziția de deputat în „Reichsrath“ să fiă incompatibilă cu poziția de membru în „senatul naționalităților“. Pentru desbaterea acestei propuneri, camera să alegă o comisiune de 48 membrii.

Progres și progres.

I.

Anul trecut scumpa noastră „Gazetă“ în N-rii 237 și 238 și apoi în 279 n'a adus nisce descrieri despre „progresul“ unor comune românesci din două colțuri ale Ardélului, asupra cărora este bine să revenim.

Anume în N-rii 237—8 un corespondent, sub pseudonimul „Ion Nemuțumitul“, ne arată în culori destul de posomorite, ce s'a petrecut, pentru-oa una din cele mai frumoase comune rurale ale noastre, Seliște, să fiă transformată din comună rurală — în comună urbană, său din sat în oraș, și acesta atunci când majoritatea locuitorilor erau în deplină decadentă materială și jumătate din ei luaseră lumea în cap, se duseră în România, mai ales în Dobrogea, dér „nici America n'a scăpat de eu“.

În culori drastice ne dă autorul deosebirea între starea de ieri și ađi, între starea morală și materială a poporului din Seliște-sat — și Seliște oraș. Ne arată, că metamorfosa nu se face pe calea progresului natural: prin înmulțirea populațiunei și a daraverilor ei, prin deschiderea unor noué isvóre de venit, prin deschiderea și introducerea unor noue meserii, prin deschideri de cariere, prin înființări de fabrici și ateliere pentru prelucrarea unor materii prime, esistente în localitate, ori în apropiere. Nimic din toate aceste, — ci prin regularea riuului din comună, prin înființarea de bulevarde cu aleuri, grădini în terase, prin

facerea unui zid de 3 metri înălțime și 1 1/2 în grosime, apoi prin construcția a 3 poduri de fier, clădiri pompoase pentru nu mai sciu cari autorități și oficii publice etc. Și aceste toate cu bani împrumutați dela nu sciu ce bancă unghurească-jidovăscă, plătiți cu aservirea comunei pe vr'o 50 de ani.

De sigur, noi Românii, cari am fost mai înapoi și mai lipsiți de toate, suntem datorii cu toții să tindem către progres și să promovăm lucrările de cultură în orice direcțiune, și comunele cele mai mari și mai bogate ale noastre sunt dator să meargă în fruntea progresului și să aducă sacrificiile cele mai mari în interesul lor și al altor comune mai sărace, pentru a deschide nouă isvóre de venit și de progres poporului.

Dér când și în ce fel? Evident, că nu atunci, când locuitorii înșiși sunt mai strimțorați și mai încurcați, când se bat pentru existența zilnică ca și peșcele pe uscat.

Apoi progresul nu se improvizează de odată și prin clădiri de lux, cari numai consumă, nu produc — și nu atunci când a ajuns apa tuturor la gură.

Mărginenimea noastră, de când cu răboiul vama! cu România, se sbate și sbuciumă pentru existența ei pe ziua de mâine; ea încă nu s'a putut desmetici și orienta, încă nu pöte să prindă gură la pânza nouă, după-ce cea vechiă a eșit din us. Și între această Mărginenime, avem să numărăm egal pe Sălișteni ca și pe Rășinari, pe Mocani ca și pe Moroeni deopotrivă. Decî pâne ne trebuie și mămăligă pentru ei pentru toți, și nu bulevarde și nici ranguri și distincțiuni sociale! Românii dintre Sași s'au deșteptat și au progresat binisor; cei din satele pure românești — Mărginenimea—din contră, sunt în deplină decadentă materială, decât nu și morală.

Ca corolar la acesta, ne vine o scire dintr'un alt colț de țară, într'o corespondență dela Varviz, din comitatul Ciucului, datată dela 23 Dec. 1900.

Corespondentul despre care vorbesc, însuși ne dă o idee întristătoare, care, mărturisesc, trebuie să ne pună pe gânduri, că preoții și conducătorii poporului nostru de acolo ar ave o înțelegere deosebită despre progres și, mai pe românește, că ar înțelege progresul așa dicend pe dos.

După-ce ne arată starea de miserie în care se află cei 20,000 de Români din mijlocul Săcuilor ciucani, ne mai enareză și nenorocirile mari, ce pot lovi o comună și cari se succed în scurtă vreme una după alta: arderea bisericii până la pământ, nimicirea recoltei prin grindină și brumă timpurie, apoi măsurii nechibzuite ale administrației etc., arătându-ne tot-odată și abnegațiunea de sine a poporului și jertfele enorme, pentru a face față nevoilor momentane și a repara desastrul.

Dér să lăsăm pe însuși corespondentul să ne vorbească despre situațiunea și suferințele poporului, și noi vom face convenitele observațiuni, atât față de aceste, cât și de direcțiunea dată de conducători.

„Deși parochia noastră numără 2000 suflete, este însă foarte săracă. Pământul e muntos și în genere petros, neproductiv, încât recolta anuală abia ajunge să acopere o parte din strictul necesar pentru subsistența de toate zilele. Majoritatea populațiunii, cam de pe la Crăciun, cumpără bucatele, chiar și când recolta este satisfăcătoare.

„În 1899 însă, când a ars biserica, întréga recoltă a fost nimicită de-o grindină înfricoșată, care cu atâta furie s'a descărocat peste hotarul comunei, încât a făcut pagube nespuse, cu deosebire în oi, cel mai însemnat ram al economiei din acest ținut. Așa numărul de câte-va mii de oi, a fost redus la câte-va sute. Puținul cruțat de grindină, a fost nimicuit cu desăvârșire prin o brumă grosă. Intre atari împrejurări, situațiunea acestei comune trece peste marginile compătămirei“.

Mai urmereză apoi colacul peste pupază, cum se dice.

„În toamnă Congregația comitatensă avu „fericita“ ideea de-a hotări, că toate superedificatele, acoperite cu paie, de pe teritoriul comitatului, să fi înlocuite cu coperișe de scanduri, prin ce s'au creat nouă imposibile pe spinarea acestui popor, bătut fără milă de toate capriciile vremelnice.

„Dacă recolta anului 1900, așteptată cu atâta însetare, — de cei ce în decursul unui lung an s'au luptat cu atâta miserie — a fost satisfăcătoare, a trebuit să pășescă la mijloc ordinațiunea de mai sus, care avu rezultatul practic de-a despoia pe cei săraci de agonisela unui produs anual, prin faptul, că s'au descoperit șurile încărcate de snopi de grâu, seacă și nutreț, după obiceiul munteneș. Neavând adevărați oameni scânduri de acoperit, au fost siliți să privească neputincioși, cum li-se putredesce totă speranța de trai sub influința ploilor de toamnă“...

Nu-i vorba, măsura comitatului Ciuc n'a fost echitabilă, întru cât ea trebuia să fi aplicată cu orăută față cu acele comune, a căror stare economică ajunsese a fi prin nenorociri elementare așa de critică. Dér din punctul de vedere general săcuesc, trebuie să admitem, că măsura a fost legitimă. Se știe, că unica bogăție a solului în Ciuc sunt imensele păduri de brad — și bradul ocupă 89% din suprafața pădurilor. Cele mai multe din ele sunt păduri seculare, încă neatinse de secure, cari în lipsa de capital și căi de comunicațiune nu se pot tăia, nu se pot exploata, ci rămân pe loc până ce putredesce lemnul și se se preface în humus. Era deci natural, a căuta de a le utiliza și exploata într'un fel său altul, și prin deciziunea luată s'a deschis un debușeu pentru lemn, care mai înainte nu era și s'au folosit numărösele cursuri și puteri de apă la înființarea de ferestre și a dat oamenilor ocupațiune și câștig.

Să ne întrebăm însă, că față de aceste cataclisme, ce a venit peste poporul nostru de-acolo, ce au făcut fruntașii români în interesul lui?! Au combătut și protestat ei cum-va la guvern, contra deciziunii inice pentru dășii, invocând ca argument în favoarea lor acoperișele de paie și trestie de prin satele prea populate și de pe pustele Ungariei chiar? Și ce au făcut pentru amânarea aplicării ei.

Totuși nu vom să acuzăm aci pe nimeni de neactivitate, ci de-o activitate greșită, în tendința și în urmările ei. D-l corespondent însuși ne spune următoarele: „După arderea bisericii... într'un timp relativ destul de scurt, și-au procurat două clopote în preț de 752 corone, biserica are astăzi 9 (nou) rânduri de vestminte noue, în preț de aproape 1000 corone, rapori în număr de 7 în sumă de 112 corone, 2 potire cu toate apertinențele 200 corone, cădelniță și cruce de argint de China, o Evangeliă cu litere latine, precum și alte cărți și obiecte bisericesti.“

„Și ca să întregesc cununa de jertfă a poporului, cu un boboc frumos, trebuie să amintesc, cum-că în 2 Decembrie 1900 credincioșii s'au supus de bunăvoie (?) unei repartițiuni de 6000 corone pentru edificarea bisericii“.

Vorba Româului: *Chelului tichie de mângăritare i trebuie.* La citirea acestor rânduri fără voie îți vine în minte starea populațiunii din America de sud sub ocărmuirile preoțesci spaniole. Oare consulti este să meargă cineva mai departe pe această pantă a progresului? Oare în o comună atât de săracă și atât de greu lovită de sorte, cele 9 rânduri de vestminte preoțesci erau indispensabile pentru vađa cultului bisericesc și îndată era nevoie de biserică de pără? Cu ridicarea chiar a unei biserici cât de pompoase și luxöse, se putea salva oare situațiunea și bunăstarea morală și materială a celor 20,000 de Români din Ciuc??

Au nu știe corespondentul din istoria, că cu ruina și scăpătarea materială a poporului, s'au dus pe copcă nu numai biserici mărețe românești, devenind calvine, oi și cele vr'o 6—8 episcopate românești din Transilvania și Ungaria, și oă cu progresul moral și material în timp de 50 de ani Românii din Austro-Ungaria au înființat 3 mitropolii și 4 episcopate noue? Au nu vede corespondentul din cestiune pe Armenii din nemijlocita sa apropiere, cum ei o mână de oameni, însă bogăți, abia vre-o 6000 suflete cer episcop gregorian armean și nu vor să mai depindă de romano-catolicii unguri, și de sigur oă-l vor obține pe când la Români abia la 400,000 suflete se vine un episcop!

Cu sacrificii prea mari peste puterea poporului în direcțiunea și de felul acestora

noi ne îndoim, că se va ajunge la vre-un rezultat îmbucurător și durabil. Ne îndoim că chiar prin trecerea câtorva tineri prin școlile înalte, se va ameliora situațiunea poporului român din Ciuc. Prin exemplele de sus am dovedit, că se întâmplă tocmai contrarul.

Ce folos, că fi ai poporului român din Ciuc, cari au făcut studii, ați sunt bine aplicați ca medici, funcționari etc. în România, prin Slavonia și la Budapesta? Capitalul investit în studiile lor, ce ca și pierdut pentru popor.

Românismul și credința strămoșească se pot mai ușor conserva și consolida prin îmbunătățirea stărei materiale, și acesta se obține prin menținerea și ocuparea a cât mai mulți dintre fiii familiilor fruntașe cu dare de mână și cu ceva carte la dășii acasă, ca să fiă conducătorii și sprijinitorii firești ai poporului. Pe lângă păstoria pură și seminomadă usitată *ab antiquo*, la dășii exploatarea pădurilor și antreprize de păduri în Ciuc și în Moldova apropiată, li-ar procura ocupațiune și câștig la cei mai mulți dintrînșii și li-ar pute aduce frumoșe foloșe.

Deci iertene — părintele din cestiune! Mai puține prapore și vestminte preoțesci, cât mai multe societăți economice și de producțiune și școle bune, ar fi în prima linia de lipsă și în stare să ameliorizeze starea morală și materială a poporului și să sporosă forța lui de producțiune și rezistență contra valurilor cutropitoare. Bisericiile pompoase și odăjdiile luxöse vin apoi de sine.

Ion de pe Văcarea.

Din România.

D-l Al. Marghiloman, ministrul afacerilor străine, a primit Lună la ministerul său, cu ceremonialul obicnuit, pe d-l Arghiroopoulos, ministrul Greciei în Bucuresci. D-l Marghiloman și d-l Arghiroopoulos au schimbat textele convențiunii comerciale dintre România și Grecia, votate de cele două parlamente. Convențiunea astfel ratificată a fost publicată în „Monitorul Oficial“.

D-nul N. Fleva, ministrul român la Roma, a fost primit Lună în audiență de către M. S. Regele Victor Emanuel al Italiei, căruia i-a prezentat scrisorile sale de acreditare.

O scire din Craiova anunță, că d-l primar Boldescu a contractat cu societatea generală de ape din Paris, prin reprezentantul ei d-l Memfroy, concesiunea alimentării Craiovei cu apă.

Un tren, care mergea la Galați, a întâmpinat un mare pericol între gările Vameș și Independența. Pe linia nisce făcători de rele pusesse d'a curmezișul 3 traverse; locomotiva 168 trecu peste una și o sfărâmă; sdruncinătura produsă făcu pe mecanic să oprască imediat trenul înainte de a trece și peste cele două traverse rămase. Oprindu-se trenul, piedecile au fost înlăturate. Locomotiva a suferit mică stricăciuni. Traversesele au fost aduse în Galați și casul a fost comunicat prefecturei de județ. Se fac cercetări și se speră, că se va da de urma acelor făcători de rele.

Din străinătate.

Mesagiul Regelui Eduard al VII-lea. Regele engles Eduard al VII-lea exprimă într'un mesagiu adresat popoarelor sale și Colonilor, profunda lui recunoștință pentru manifestațiunile cordiale, cari au avut loc cu ocazia morții Reginei Victoria. În același timp își ia angajamentul de a-și îndeplini datoriile, care-i sunt sfinte.

Un comunicat al guvernului sârbesc. „Politische Correspondenz“ află din Belgrad, că țiarul oficial a publicat un comunicat, condamnând limbajul ostil al câtorva țiare la adresa unor miniștri străini printre care al Austro-Ungariei și al monarhiei austro-ungare. Comunicatul amenință acele țiare cu pedepsele cele mai aspre în cas de recidivă.

Impăratul Wilhelm în Londra.

În 5 Februarie n. împăratul Wilhelm, însoțit de Regele Eduard și de moștenitorul de tron german, a sosit dela Windsor în Londra. Publicul numărös adunat între gara Paddington și palatul Marlborough, i-a făcut ovațiuni entusiaste. Culmea manifestației a fost când Majestațile au ajuns dinaintea palatului. Pe multe edificii fluturau stindarde germane alături de stindardul engles. În aceeași zi după amiazi împăratul a plecat pe yachtul „Hohenzollern“ spre Germania.

SCIRILE ȚILEI.

— 25 Ianuarie v.

Monarchul nu va merge la Budapesta. Se vestise, că monarchul va merge pe la mijlocul lui Februarie la Budapesta, spre care scop s'au și făcut pregătirile de lipsă în palatul din Buda. În urma doliului de curte pentru mörtea reginei Victoria, visita acesta s'a amănat până către primăvară. E mai probabil însă, că pricina acestei amănări sunt stările încurcate din Austria, monarchul vöind a nu părăsi adevărat Viena tocmai acum.

Mörtea lui Miletić. Din Neoplanta se anunță, că un comitet de 50 bărbați sârbi, radicali și liberali, au mijlocit la familia lui Miletić, ca decedatul să fi înmormântat pe speșele lor. S'au trimis apelul tuturor dieceselor sârbesce, ca să participe la înmormântare. S'a mai decis ca lui Miletić să i-se ridice un monument. „Zastava“ și „Branik“ aduc în ediții separate, încadrate în negru, chipul lui Miletić. Ele provöcă pe Sârbi să rămână fideli principiilor politice urmate de răposatul. În „Branik“ a publicat și Dr. Polit un articol despre Miletić. Comunitatea bisericöscă din Neoplanta a votat 600 cor. pentru monumentul, ce i-se va ridica decedatului.

Consistoriu metropolitan în Sibiu. Sub conducerea Înalt Prea Sfinției Sale Metropolitanului Mețianu Consistoriul metropolitan a ținut Marți ședință, pentru rezolvarea afacerilor curente, luând parte la ea asesorii: Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicar arhiepiscopesc, Filaret Musta, archimandrit (Caransebeș), Augustin Hamsea, archimandrit (Arad), Ignatie Ioan Pop, protosincol (Arad), Mihail Popovici, protopresbiter (Orșova), Zaharie Boiu, protopresbiter, asesor cons. arhidiocesan (Sibiu), Constantin Gurban, protopresbiter (Boroș-Ineu), Ioan Lengeru, avocat (Brașov) și Leontin Simonescu, secretar metropolitan.

Conuniă. Iustin Bora, teolog absolut, și d-șora Lucreția Pop Bociat își vor serba conuniă în 17 Februarie n. în biserica gr. cat. din Grădiște.

O ligă de femei polone. Lui „Post“ din Berlin i-se telegrafază din Lemberg, că acolo s'a format țilele trecute o ligă de femei polone pentru Austria, Prusia și Rusia. Scopul ligei este cultivarea poporului polon și deșteptarea conștiinței naționale la femeile polone. Activitatea ligei se va estinde asupra tuturor claselor polone, dér mai ales asupra proletariatului. Chemarea femeilor și fetelor polone va fi de-a împintena pe bărbații lor la activitate națională. În toate orașele mai mari din Prusia, Austria și Rusia vor fi numiți delegați și în Lemberg se va constitui un comitet de 15 membrii, căruia vor fi sub-ordonați toți delegații. Apelul ligei se finesce cu aceea, că toate femeile și fetele polone din cele trei împărății, trebuie să simtă una.

Cum își petrec în dietă.

Foile unguresce își bat zilnic joo de „Reichsrath“ și c'o plăcere vrednică de o cauză mai bună înregistră în colorii esagerate și în frase bombastice scenele turbulente, ce se produc în parlamentul austriac. Evident, ar face un mai bun serviciu lor și publicului ce le citeșc, decât ar mătura mai bine înaintea casei lor, în loc de-a face acesta la cei „din străinătate“. Nu odată cioroborul din Peșta a dat motiv de vor-

bit și criticat lumii nepreocupate și nu odată s'au întemplat și în dieta unghurească scene, cari merită să fie stigmatizate drept scandale.

Nu mai departe, decât alaltăeri ședința dietei ungare a fost de-o turbulență rară. Înainte de a-se trece la ordinea zilei (desbateră budgetului de agricultură) s'a pus în discuțiune cazul de incompatibilitate al deputatului *Bela Polyak*. Pe timpul lui Banffy comisiunea de incompatibilitate a primit o cerere de nimicire a mandatului de deputat al lui *Polyak*, însă la insistența lui Banffy ea ar fi refuzat cererea. Asta a fost susținut'o mai deunăzi deputatul opozițional *Olay*. Vorba fiind de comisiunea de incompatibilitate și de un deputat guvernamental al cărui mandat era excepționat, raportorul acestei comisiuni *Rudnyanszki* protestă în numele lui și al comisiiei contra aserțiunii că ea în urma influenței fostului ministru-președinte Banffy ar fi declarat compatibilitatea lui *Polyak*. *Rudnyanszki* afirmă, că Banffy nu și-a exprimat în privința acésta nici un fel de dorință.

Deputatul *Olay* (care a adus înainte acest cas Sâmbăta trecută) își susțină din nou aserțiunea și declară, că s'a folosit de cazul acesta mai mult ca să arate, că camera nu i în stare de a-și exercita dreptul său de control și că numai judicatura curială poate rezolva fundamental astfel de chestiuni.

Intre *Rudnyanszki* și *Olay* se mai schimbă câte va cuvinte și certa părea că e pe sfârșite. Atunci însă luă cuvântul deputatul din partida poporală *Rakowszky* și aruncă nou material exploziv. El provocă pe *Olay* să spună dela cine scie, că Banffy voia cu orî ce preț să apere pe *Polyak*, apoi dișe despre comisiunea de incompatibilitate, că ea „nu este un tribunal, ci apărătoarea intereselor de buzunar ale unei partide“.

Cuvintele lui *Rakowszky* au dat ansă la un aspru schimb de vorbe între el și *Rudnyanszky*, care respinse afirmările autorbitorului. Se amestecă atunci în certă și *Ugron*. Când se ridică *Ugron*, cei din dreapta strigară: *ovés, ovés, ovés*. (Alusiunea cunoscută afacere a lui *Ugron* cu lîferarea de ovés pentru armata comună.) *Ugron* s'a declarat nemulțumit cu răspunsul lui *Rudnyanszky* și certa s'a mai continuat cât-va timp potolindu-se abia prin declararea acésta, că el nu se afla în Budapesta, și s'a petrecut cazul chestionat.

După toate acestea se începă desbateră budgetului de agricultură. Mare ilaritate a produs în cameră, când deputatul *Farkas I.* din partida poporală ceru să se aducă o lege din 2 paragrafi, în care să se conțină, că: cel ce jăcă la bursă cu așa disul grău de hărtiă a) să fiă ciomăgit, b) să fiă spânzurat fără deosebire de confesiune. Vorbi apoi despre cai și se declară de cel mai radical agrar.

Așa sciu să-și petreacă „patrioții“ noștri în dietă.

Războiul din Africa sudică.

Din Londra se telegrafază, că guvernul a primit alaltăeri din sorginte neoficială scirea, că colonelul *Blake* cu 2000 de Buri a pătruns în teritoriu portughez, a nimicit calea ferată, ce duce la mare, și amenință orașul *Lourenzo-Marquez*. Guvernul portugez a cerut de urgență dela guvernul englez să trimită trupe pentru a isgoni pe Buri năvălitori. În urma acestei sciri, ministrul marinei engleze a avisat telegrafic flota engleză, care circula în apele sud-africane, să plece imediat la *Lourenzo-Marquez* și să transporte acolo marinarii și tunurii suficienți pentru apărarea orașului.

Burii au atacat *Modderfontein* spre sud-vest de Pretoria. Garnisona engleză din *Modderfontein* a fost silită să se predea în număr de 7 oficeri și 200 soldați. Burii au luat un tun. *Kitchener* a trimis o trupă mai mare din *Krúgersdorp*, pe care însă Burii au respins'o cu pierderi foarte mari.

Pierce, consulul din New-York al statului liber Oранже, a declarat, că situația *Burilor* e foarte favorabilă, căci ei au acum din nou 25,000 de oameni în luptă, dintre cari 8000 sunt în Capland. Trupele engleze sunt demoralizate, ceea-ce e cauza, că Burii au dobândit atâtea succese în timpul din urmă. Burii au munițiuni și arme în abundență, fiind-că ei mereu prind transporturi engleze. Pierderile Englezilor trec peste toată închipuirea. *Jumătate din armata lor a căzut, e bolnavă sau e captivă*. Generalul *Dewett* a luat numai într'o săptămână 2000 de cai, 100,000 vite cornute și a făcut 6000 de prizonieri. Puterea universală a Angliei s'a sgduit în bazele ei și ea va fi nevoită să încheie pace, ca să fiă salvată de ruina financiară.

Reorganizarea meseriilor în România.

D-l N. Filipescu, în calitate de ministru al domeniilor, a depus pe biroul Camerei, în aplausele deputaților, proiectul de lege pentru reorganizarea meseriilor.

Importanța acestui proiect de lege este de netăgăduit și este merit a îmbunătății starea număróserilor și feluritelor clase de meseriași, cari până acuma au dus'o din rău în mai rău.

Esercitarea meseriilor.

După proiectul d-lui Filipescu esercitarea ori-cărei meserii este liberă pentru ori-cine, întru cât proiectul nu stabilește excepțiuni și nu impune mărghiniri.

Sexul nu constite vre-o deosebire, întru cât privește dreptul de a esercita o meserie. Femeile, cari esercită o meserie, pot, în afacerea meseriei lor, să încheie obligațiuni și să stea în justiția, fără să aibă nevoie de autorizația bărbatului, decă sunt măritate. Ele însă nu au dreptul, în afacerile meseriei lor, să învoce privilegiile, ce codul civil încuviințează femeilor.

Ori-ce meserie poate fi esercitată și prin locuitori, cari trebuie să îndeplinească condițiile, ce se cer pentru meșteri.

Ori-ce meșter, care începe esercitarea unei meserii, este dator a încunoștința autorității polițienescă în comunele urbane, ori autoritatea comunală în comunele rurale, din locul, în care voește a-se stabili. Aceste autorități sunt datore a da până în trei zile chitanță despre primirea încunoștințării.

Meseriile.

Proiectul depus stabilește trei feluri de meserii, și anume: meserii reglementate, meserii autorizate și meserii libere.

Se arată apoi, cari sunt meseriile socotite ca reglementate și cari sunt meseriile autorizate.

Din prima categorie fac parte meseriile obișnuite, din a doua acelea de arhitect, conductor și întreprinzător de lucrări, mecanic, mașinist și fochist.

Sunt libere toate celelalte meserii, întru cât esercitiul lor nu este mărghinit prin vre-o lege specială.

Comisiunea meseriașilor.

La ministerul domeniilor se va înființa o comisiune a meseriașilor, compusă din 9 membri și cari vor fi: directorul industriei, șefii serviciilor industriei și comerțului și domeniilor, câte un delegat al Camerei de comerț din București, al școlii de arte și meserii și al consiliului tehnic superior și trei reprezentanți ai meseriașilor.

Un regulament va arăta condițiunile, în cari se vor desemna delegații meseriașilor. Până la înființarea breslelor, ministerul domeniilor va desemna pe acești delegați luându-i printre meseriași.

Ucenicii.

Proiectul d-lui Filipescu stabilește toate condițiunile, până în cele mai mici amănunțimi, asupra stărei ucenicilor, regulând toate relațiunile dintre ei și meșteri și datoriile meșterilor față de ucenici.

Terminalul de ucenicie, care dă drept la certificat, se hotărăște, pentru fiă care meserie, de comisiunea meseriilor, fără ca acest termen să pōta fi mai mic de 3 ani, nici mai mare de 5 ani.

Calfele.

Nimeni nu pōte fi calfă, fără a ave un livret de calfă. Proiectul mai regulăză relațiunile dintre calfă și meșter.

Meșterii.

Proiectul prevede, că nimeni nu pōte fi meșter, fără a ave un brevet de meșter, cel ce vrē să esercite mai multe meserii;

n'are nevoie de brevet, decă pentru o singură meserie.

În comunele urbane brevetul de meșter se va libera de direcțiunea breslei. În localitățile unde nu există breslă, brevetul de meșter se va libera de către direcțiunea breslei din altă localitate, la care acel, care cere brevetul, este afiliat; sēu decă nu face parte din vre-o breslă, dela camera de comerț a circumscripțiunii.

Meseriile autorizate.

Inginerii, arhitecții, mecanicii, conductorii și întreprinzătorii de lucrări, nu vor putē esercita profesiunea lor, decă după-ce vor fi dobândit un certificat de liberă practică.

Mașinistii, cari conduc mașini și generatori de vaporii, nu vor putē funcționa decă după-ce vor fi căpătat o diplomă de capacitate.

Un regulament va statornici condițiunile în cari se vor libera certificatele de liberă practică, și diplomele de capacitate.

Breslele.

În comunele urbane toți meseriași, fie meșteri, fie calfe, fie ucenici, vor face parte de drept și obligatoriu din o breslă.

Meseriași speciali, în număr de cel puțin 50, vor constitui o breslă. În cazul când numărul lor este mai mic, adunarea generală va putē decide alipirea de-o altă breslă. Alipirea trebuie să aibă autorizația camerei de comerț și a ministerului domeniilor.

Nimeni nu pōte face parte din mai multe bresle.

Breslele sunt persoane juridice. Avutul lor constituie singura garanția a obligațiunilor lor, față de creditori.

Datoriile breslelor.

Datoriile breslelor sunt:

1) De-a desvolta onōrea profesiunii și de-a apăra interesele comune ale fiă-cărei meserii;

2) De-a îngriji de starea morală și de perfecționarea cunoscințelor tehnice ale calfelor și ucenicilor, creând, obligatoriu, școle de ucenici.

3) De-a organiza ajutorul mutual printre meseriași.

4) De-a face să funcționeze arbitrajul între meșteri, calfe și ucenici.

Breslele mai au dreptul:

1) Să ia mēsuri în interesul instrucțiunii tehnice a meșterilor, a calfelor și a ucenicilor, să înființeze și să subvenționeze școli speciale.

2) Să înființeze examene pentru calfe și meșteri și să libereze certificate de capacitate, cari însuș nu pot fi o piedecă spre a fi calfă ori meșter.

3) Să înființeze asigurări altele decă ajutorul mutual.

Organizația breslelor.

Fiă-care breslă va ave o direcțiune, compusă din 5 membri, dintre cari unul președinte, trei aleși de adunarea generală și delegatul guvernului. Delegatul guvernului nu va putē fi președinte.

În direcțiunea breslei nu pot face parte, decă meseriași români, excepție streinii, cari au trei treimi din ucenici români.

Cotisațiile și amenziile membrilor se pot împlini prin agenții fiscali, în cas de întârziere.

Comisiunile de împăciuire.

Fiă-care breslă va ave o comisiune de împăciuire, compusă din doi membri meșteri, două calfe și delegatul guvernului, care va prezida.

Casa de ajutor.

Fiă-care breslă va ave o casă pentru ajutor mutual.

Proiectul prevede cuantumul cotisațiunilor.

Armata engleză.

În urma desastrelor zilnice din Transvaal, cerourile militare engleze fără excepțiune cer reorganizarea oștilor prin introducerea serviciului obligator și permanent. În războiul din Transvaal s'a vădut un fapt uimitor: deși Anglia a pus succesiv în liniă de bătaie cel mai puțin 250,000 oameni, totuși acéști formidabilă forță n'a putut încă birui pe cele câte-va mii de păstori și de arăndași Buri. Și cu toate acestea Anglia a trimis în Africa, pe lângă un număr considerabil de trupe, toată elita oștirea sale, garda regală, fruntea ofițerimeii și pe toți cei mai abili și experimentați generali.

După părerea oamenilor speciali, cauza principală a acestei neputințe trebuie să o căutăm în lipsa unei oștiri permanente, deprinsă cu greutățile militare, deprinsă cu disciplina și deprinsă mai ales cu marșurile lungi și obositoare.

Aceste lipsuri s'au observat în deajuns în tot decursul războiului, dēr mai ales se observă acum când garda imperială a fost repatriată, și pe câmpul de luptă au rămas numai voluntarii, contingentele coloniale, trupele de poliție și gardele ovice. Aceste trupe, adunate în pripă de prețutindenți, lipsite de spirit militar și lipsite de cohesiune, luptă numai grația bravurei ofițerilor și nu caută decă să capituleze la întâia ocaziune.

Multe din telegramele sosite de vre'o două săptămâni, ne arată, că actualele trupe engleze nu mai sunt în stare ca să țină piept comandelor bure, căci în cele mai multe întâlniri ele se predau, câte odată fără să slobodă o pușcă.

Causa acestor pierderi, precum le-a arătat însuși lordul *Kitchener* printr'un raport oficial, e numai oștirea, sēu mai bine diș, lipsa de oștire, ēr generalul șef cere să nu i-se mai trimită de loc trupe de poliție și voluntari de prin colonii, cari mai mult îl încurcă, decă îl ajută, dēr solicită forțe seriose, ca să i-se trimită cel puțin 40,000 oameni de trupe regulate.

SCIRI ULTIME.

Tergu-Mureșului, 6 Februarie.

Ađi s'a făcut aici alegere de deputat pentru cameră în 2 cercuri electorale, rămase vacante în urma morții lui *Lukacs Bela* și a numirii lui *Bernady* de căpitan orășenesc. Candidați erau: doi guvernamentali și doi independenți. În cercul prim alegearea a decurs neted, guvernamentalul *Geréb* întrunind majoritatea voturilor. În cercul al doilea însă alegearea a fost împreunată cu vērșare de sânge și cu mōrte de om. S'a dat lozinca, ca candidatul opozițional *Bedőhazy* să fiă doborât. S'a întemplat, că câți-va tineri au aruncat cu ghiulele de zăpadă asupra trăsurilor cari duceau pe alegătorii guvernamentali. Doi dintre gendarmii au fost atinși. În urma acésta ofițerul de gendarmii a dat ordin să se descarce arma în masa de popor adunată pe stradă. Efectul a fost grozav: trei oameni cădură omoriți, patru grav răniți și câți-va răniți ușor. Casul a produs mare iritațiune și turburare. S'a cerut sistarea alegearei și despre casul acesta s'a telegrafat la ministrul de internerne.

Belgrad, 6 Februarie. Tribunalul penal a adus ađi sentința în procesul colonelului de gendarmii *Markovic*, acusat cu aceea, că a adresat scrisori ofensătoare familiei regale.

După-ce s'a cetit certificatul medical, care constată, că *Markovic* e cu mintea întrégă, tribunalul l'a condamnat la 10 ani închisōre.

Literatură.

Antropomorfisme și Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică*. În limba noastră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc *Nic Sulică* se distinge nu numai prin conținutul său bogat și sistematic, prelucrat după stricta metodă științifică, ci și prin limbajul său scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sale folklorice-filologice de până acum. Cartea ce anunțăm acum, se pōte procura dela Tipografia A. Mureșianu cu 40 or. sēu 80 bani (plus 5 bani porto).

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Reductor responsabil: Traian H. Pop.

Un tânăr român,

în etate de 32 de ani, cu existență sigură, dorește a face cunoștință serioasă cu atare gentilă, séu tine ră văduvă, bună economă, cu o zestre de 10,000 corone.

Adresa „Serios“ post-restante 1—2.(9) **Hatszég.**

Concurs.

„SĚLĀGIANA“ institut de credit și economii, societate pe acții în Jibou (Zsibó, comitatul Szilágy) deschide concurs la un post de practicant, dotat cu salar lunar de 60 cor.

Concurenții au a-și trimite cererile lor, provădate cu cartea de botez, precum și cu atestat despre absolvarea academiei comerciale, cel mult până în 20 Februarie st. n. sus numitului institut.

Jibou, 3 Februarie 1901.

(12,1—1)

Diracțiunea.

Sz 7414—1900.

tlkvi.

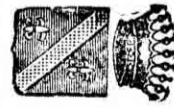
Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tlkvi hatóság, közhírré teszi, hogy „Furnica“ fogarasi takarékpénztár végrehajtónak Gogonea Coman árv. vevő végrehajtást szenvedő elleni 150 frt. tőkekövetelés és jár. iránt. végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbíróóság) területén lévő almásmezőn területén fekvő. 1) Almásmezői 460 sz. tjkvben foglalt 1341, 1344, 1345/1, 1346/1, 1347 és 1348 hrsz. egy telekk. testet képező 252 koronában; 2) az Almásmezői 501 sz. tjkvben foglalt 75, 76, 77 ingatlanra 920 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi Február hó 25-ik napján d. e. 9 orakor az almásmezői közs. háznál negtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett, ártolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldöttkezehez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1900 évi okt. hó 31-én.

A kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.

CZUBA-DUROZIER & Cia.
 DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

COGNAC

„BIHOREANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în ORADEA-MARE.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Bihoreana“, societate pe acții în Oradea-mare, conform dispoziției §-lui 19 din statute, se învită

la a doua adunare generală ordinară,

care se va ține în Oradea-mare la 28 Februarie 1901 st. n. la 10 ore înainte de amiazi în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Alegerea a trei membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul anual al direcțiunei.
3. Raportul comitetului de revisiune despre esaminarea computului anual, a bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
4. Stabilirea bilanțului anual și deliberare asupra împărțirii profitului curat.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul 1901.
6. Determinarea scopului spre care, la propunerea direcțiunei, este a se întrebuița suma amintită în §-ul 61 punctul f.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la următoarele dispoziții din statute:

§ 24. Pentru folosirea dreptului de vot se recere, ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiilor sale în cărțile institutului, cel puțin cu 6 luni înainte de adunare și cu o zi înainte de acesta să depună pe lângă revers la direcțiunea institutului, respective la locurile designate de direcțiune, acțiunile sale, eventual și dovețile de plenipotență.

Acțiunile depuse la locurile designate de direcțiune, se vor lua în considerare numai încât reversul despre depunere, cel mult în ziua premergătoare adunării generale, s'a depus la institut.

În legătură cu dispozițiile §-lui 24, din statute, avem onóre a notifica, că în ședința plenară direcțională ținută la 30 Ianuarie 1901, pentru depunerea, respective primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere, s'a designat în acest an, respective au fost rugate institutele Albina, Victoria, Sylvania, Economul, Oraviciana și Patria.

Oradea-mare, 30 Ianuarie 1901.

Diracțiunea institutului

Contul Bilanțului.

D E B I T :			Cor.	fl.	C R E D I T :			Cor.	fl.
21	Cassa în numărar		15962	05	1	Capital social	600000	—	—
2	Capital nevărsat		31495	—	4	Fondul de rezervă	6268.62	—	—
9	Cambii de bancă	745608.57				4% interese	250.74	6519	36
	Descriere	3275.30	742333	27	7	Depunerii spre fructificare		531243	10
11	Cambii cu acoperire hipot.		223057	—	29	Depozite de cassă		1946	10
13	Credite hipotecare		154585	—	38	Dividende neridicate		1018	4
46	Credite de cont-curent		20708	77	43	Cambii reescomptate		82915	—
17	Credite pe efecte		5855	—	36	Saldul intereselor transitoare		12887	01
19	Credite personale		4915	—		Profit net		38303	16
34	Capitale elocate la alte institute		63289	34					
45	Efecte proprii		440	—					
47	Imobile		1298	35					
25	Mobiliar	4199.66							
	10% descriere	419.96	3779	70					
30	Diverse conturi debitoare		2115	29					
33									
			1274831	77				1274831	77

Contul Profitului și al Perderilor.

D E B I T :			Cor.	fl.	C R E D I T :			Cor.	fl.
4	4% interese la fondul de rezervă		250	74	10	Interese dela cambii de bancă	56932	37	
44	Interese de reescompt		1136	64	12	Interese dela cambii cu acoperire hip.	15396	13	
8	Interese după depunerii		23276	41	14	„ „ cred hipot.	11825	89	
31	10% dare după interese de depunerii		2327	65	18	„ „ „ pe efecte	502	96	
32	Contribuție		6811	73	20	„ „ personale	376	99	
27	Salare		12361	98	16	„ „ cont curent	1285	94	
26	Spese curente (tipărituri, porto, luminat, încălzit etc.)		3744	75	35	„ după cap. eloc. la alte inst. (70% scut de dare)	2551	04	
28	Chirie		1360	16	23	Provisiune	2081	30	
41	Marce de prezență		2476	—	3	Interese de întârziere a acționarilor	2291	86	
48	Descrieri		1195	26					
	Profit net		38303	16					
			93244	48				93244	48

Oradea-mare, 31 Decembrie 1900.

Dr. Coriolan Pap m. p.
director executiv.

Iosif Diamandi m. p.
comptabil.

DIRECȚIUNEA:

Iosif Roman m. p., *Iosif Vulcan* m. p., *Nicolau Zigre* m. p., *Moise Nyes* m. p.
președin' e. v-președinte

Iosif Moldovan m. p., *Andrei Horvath* m. p., *Petru Pântya* m. p., *Dr. Nicolae Popoviciu* m. p., *Antoni Palladi* m. p.

Subsemnatul comitet am esaminat contul present și l-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Oradea-mare, 30 Ianuarie 1901.

Comitetul de revisiune:

Samuil Ciceronescu m. p., *Toma Pacala* m. p., *Sava Raicu* m. p., *Dr. Florian Duma* m. p., *Petru Popescu* m. p.
președinte.